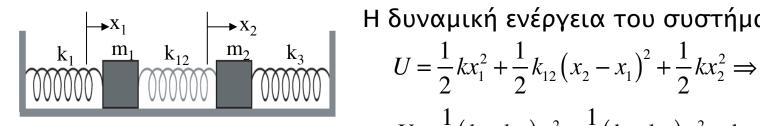
Εφαρμογή της γενικής λύσης

Να βρεθούν οι χαρακτηριστικές συχνότητες του συστήματος

Υπολογίζουμε τα V_{ik} :

Η δυναμική ενέργεια του συστήματος είναι:

$$U = \frac{1}{2}kx_1^2 + \frac{1}{2}k_{12}(x_2 - x_1)^2 + \frac{1}{2}kx_2^2 \Longrightarrow$$

$$U = \frac{1}{2}(k + k_{12})x_1^2 + \frac{1}{2}(k + k_{12})x_2^2 - k_{12}x_1x_2$$

$$V_{11} = \frac{\partial^2 U}{\partial x_1^2} \bigg|_{0} = k + k_{12} \qquad V_{22} = \frac{\partial^2 U}{\partial x_2^2} \bigg|_{0} = k + k_{12} \qquad V_{12} = \frac{\partial^2 U}{\partial x_1 \partial x_2} \bigg|_{0} = -k_{12} = V_{21}$$

Η κινητική ενέργεια του συστήματος είναι: $T = \frac{1}{2} m \dot{x}_1^2 + \frac{1}{2} m \dot{x}_2^2$ $m_{11} = m_{22} = M$ $m_{12} = m_{21} = 0$ Αλλά είδαμε ότι: $T = \frac{1}{2} \sum_{i} M_{jk} \dot{x}_{j} \dot{x}_{k}$

Από την χαρακτηριστική εξίσωση παίρνουμε:

Also the capacital estomon matrovooles:
$$\begin{vmatrix} k + k_{12} - M\omega^2 & -k_{12} \\ -k_{12} & k + k_{12} - M\omega^2 \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow \omega = \sqrt{\frac{k + k_{12} \pm k_{12}}{M}} \Rightarrow \begin{cases} \omega_1 = \sqrt{\frac{k + 2k_{12}}{M}} \\ \omega_2 = \sqrt{\frac{k}{M}} \end{cases}$$

Κανονικές συντεταγμένες

- \blacksquare Η γενική λύση για την κίνηση της συντεταγμένης q_i είναι ένας γραμμικός συνδυασμός διαφόρων όρων καθένας από τους οποίους εξαρτάται από μια ξεχωριστή συχνότητα.
- □ Τα ιδιοδιανύσματα a, είναι επίσης ορθοκανονικά μεταξύ τους:

$$\sum_{j,k} M_{jk} a_{jr} a_{ks} = \delta_{rs} = \begin{cases} 0 & r \neq s \\ 1 & r = s \end{cases}$$

Για να αποφύγουμε το περιορισμό από την αυθαίρετη κανονικοποίηση χρησιμοποιούμε κάποιο συντελεστή κλίμακας που εξαρτάται από τις αρχικές συνθήκες και μπορούμε να γράψουμε την κίνηση της $q_i(t)$:

$$q_j(t) = \sum_r \alpha_r a_{jr} e^{i(\omega_r t - \delta_r)} = \sum_r \beta_r a_{jr} e^{i\omega_r t}$$
 όπου β_r είναι ο συντελεστής κλίμακας

$$\vdots \qquad \eta_r = \beta_r e^{i\omega_r t}$$

Ορίζουμε τώρα την ποσότητα
$$\eta_r$$
:
$$\eta_r = \beta_r e^{i\omega_r t}$$
 έτσι ώστε:
$$q_j(t) = \sum_r a_{jr} \eta_r(t)$$
 κανονικές συντεταγμένες

Τα η_r ικανοποιούν εξισώσεις της μορφής: $\ddot{\eta}_r + \omega_r \eta_r = 0$

Υπάρχουν η ανεξάρτητες τέτοιες εξισώσεις, και οι εξισώσεις κίνησης εκφρασμένες σε κανονικές συντεταγμένες γίνονται διαχωρίσιμες

Μεθοδολογία

 \blacksquare Επιλογή γενικευμένων συντεταγμένων και εύρεση των T και U σύμφωνα με το συνηθισμένο τρόπο των προβλημάτων με Lagrangian.

$$U = \frac{1}{2} \sum_{j,k} V_{jk} q_j q_k \qquad V_{jk} = \frac{\partial^2 U}{\partial q_j \partial q_k} \Big|_{0}$$

$$T = \frac{1}{2} \sum_{j,k} M_{jk} \dot{q}_j \dot{q}_k \qquad M_{jk} = m_{jk} (q_{l0})$$

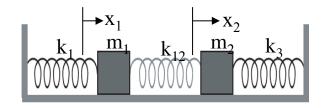
- Για κάθε τιμή ιδιοσυχνότητας $ω_r$, προσδιορισμός των λόγων $α_{1r}$: $α_{2r}$: $α_{3r}$:...: $α_{nr}$ αντικαθιστώντας στην εξίσωση:

$$\sum_{i} \left(V_{ji} - \omega_r^2 M_{ji} \right) a_{jr} = 0$$

- \square Αν χρειαστεί, προσδιορίζονται οι σταθερές κλίμακας β_i από αρχικές συνθ.
- Προσδιορισμός των κανονικών συντεταγμένων η_i με κατάλληλους γραμ. συνδυασμούς των q_j συντεταγμένων που φαίνονται να ταλαντώνουν στην συγκεκριμένη ιδιοσυχνότητα ω_i . Η κίνηση για τη συγκεκριμένη κανονική συντεταγμένη ονομάζεται normal mode. Η γενική κίνηση του συστήματος είναι υπέρθεση όλων των normal modes.

Παράδειγμα

Εύρεση των ιδιοσυχνοτήτων, ιδιοδιανυσμάτων και κανονικών συντεταγμένων του συστήματος που φαίνεται στο παρακάτω σχήμα. Υποθέτουμε ότι $k_{12} = k$

 k_1 m_1 m_2 m_2 m_3 m_3 Στο παράδειγμα της σελ. 14 στο 1° βήμα βρήκαμε τα T και U και τους πίνακες M και V:

$$\mathbf{V} = \begin{pmatrix} k + k_{12} & -k_{12} \\ -k_{12} & k + k_{12} \end{pmatrix}$$
 και $\mathbf{M} = \begin{pmatrix} m & 0 \\ 0 & m \end{pmatrix}$ όπου $m_{11} = m_{22} = m$

Ιδιοσυχνότητες:

Χρησιμοποιώντας την χαρακτηριστική εξίσωση βρίσκουμε τις ιδιοσυχνότητες:

$$\begin{vmatrix} k + k_{12} - m\omega^2 & -k_{12} \\ -k_{12} & k + k_{12} - m\omega^2 \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow \omega = \sqrt{\frac{k + k_{12} \pm k_{12}}{m}} \Rightarrow \begin{cases} \omega_1 = \sqrt{\frac{k}{m}} \\ \omega_2 = \sqrt{\frac{k + 2k_{12}}{m}} = \sqrt{\frac{3k}{m}} \end{cases}$$

Ιδιοδιανύσματα

Για να βρούμε τα ιδιοδιανύσματα χρησιμοποιούμε την εξίσωση:

$$\sum_{j} \left(V_{ji} - \omega_r^2 M_{ji} \right) a_{jr} = 0 \quad \text{όπου } \alpha_{jr} \text{ οι συνιστώσες } j \text{ του ιδιοδιανύσματος } \boldsymbol{a_r}$$
 το οποίο αντιστοιχεί στην ιδιοσυχνότητα ω_r

$$\begin{pmatrix} V_{11} - \boldsymbol{\omega}_r^2 \boldsymbol{M}_{11} & V_{12} - \boldsymbol{\omega}_r^2 \boldsymbol{M}_{12} \\ V_{12} - \boldsymbol{\omega}_r^2 \boldsymbol{M}_{12} & V_{22} - \boldsymbol{\omega}_r^2 \boldsymbol{M}_{22} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a_{1r} \\ a_{2r} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} (V_{11} - \boldsymbol{\omega}_r^2 \boldsymbol{M}_{11}) a_{1r} + (V_{12} - \boldsymbol{\omega}_r^2 \boldsymbol{M}_{12}) a_{2r} = 0 \\ (V_{12} - \boldsymbol{\omega}_r^2 \boldsymbol{M}_{12}) a_{1r} + (V_{22} - \boldsymbol{\omega}_r^2 \boldsymbol{M}_{22}) a_{2r} = 0 \end{pmatrix}$$

2 εξισώσεις για κάθε τιμή του r, αλλά μπορούμε να βρούμε μόνο το α_{1r}/α_{2r} επομένως μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε μόνο τη μια εξίσωση.

Για
$$r$$
=1, δηλαδή την $1^{\rm h}$ ιδιοσυχνότητα: $\omega_{\rm l}=\sqrt{\frac{k}{m}}$ αντικαθιστώντας τα $V_{\rm ij}$, $M_{\rm ij}$ έχουμε (χρησιμοποιούμε $k_{\rm l2}=k$) :

εχουμε (χρησιμοποιουμε
$$k_{12} = k$$
):
$$(2k) - (k) -$$

Ανάλογα για τη 2^{η} ιδιοσυχνότητα $\omega_2 = \sqrt{\frac{k + 2k_{12}}{m}} \approx \sqrt{\frac{3k}{m}}$

$$\left(2k - \frac{3k}{m}m\right)a_{12} + ka_{22} = 0 \Rightarrow -ka_{12} - ka_{22} = 0 \Rightarrow \boxed{\frac{a_{12}}{a_{22}} = -1} \text{ arg } \mathbf{a}_2 = a_{22} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix}$$

Ιδιοδιανύσματα - Ορθοκανονικότητα

Αφού τα a_1 και a_2 είναι ορθοκανονικά θα έχουμε:

$$\sum_{j,k} M_{jk} a_{jr} a_{ks} = \delta_{rs} = \begin{cases} M_{11} a_{1r} a_{1s} + M_{12} a_{1r} a_{2s} + M_{12} a_{2r} a_{1s} + M_{22} a_{2r} a_{2s} = 0 & r \neq s \\ M_{11} a_{1r} a_{1r} + M_{12} a_{1r} a_{2r} + M_{12} a_{2r} a_{1r} + M_{22} a_{2r} a_{2r} = 1 & r = s \end{cases}$$

Αντικαθιστώντας α_{jr} στην εξίσωση και αφού M_{12} =0 και M_{11} = M_{22} = m:

$$M_{11}a_{1r}a_{1r} + M_{12}a_{1r}a_{2r} + M_{12}a_{2r}a_{1r} + M_{22}a_{2r}a_{2r} = 1 \Rightarrow r = 1, \quad ma_{11}^2 + ma_{21}^2 = 1$$

Αλλά
$$\alpha_{11} = \alpha_{21}$$
 οπότε: $2ma_{11}^2 = 1 \Rightarrow a_{11} = \frac{1}{\sqrt{2m}} \Rightarrow \mathbf{a}_1 = \frac{1}{\sqrt{2m}} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$

Κατά τον ίδιο τρόπο βάζοντας για
$$r=2$$
 έχουμε: $a_{22}=\frac{1}{\sqrt{2m}}\Rightarrow \mathbf{a}_2=\frac{1}{\sqrt{2m}} \begin{pmatrix} 1\\ -1 \end{pmatrix}$

Κανονικές συντεταγμένες

Η γενική λύση θα είναι της μορφής:

$$q_j(t) = \sum a_{jr} \eta_r(t)$$
 όπου $\eta_r(t) \equiv \beta_r e^{i\omega_r t}$

Επομένως θα έχουμε:

μάζα 1:
$$x_1 = a_{11}\eta_1 + a_{12}\eta_2 = a_{11}\eta_1 - a_{22}\eta_2$$

μάζα 2: $x_2 = a_{21}\eta_1 + a_{22}\eta_2 = a_{11}\eta_1 + a_{22}\eta_2$

Προσθέτοντας και αφαιρώντας τα x_1 και x_2 έχουμε:

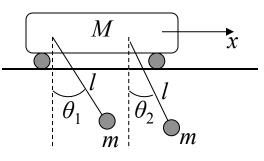
$$\eta_1 = \frac{1}{2a_{11}}(x_1 + x_2)$$
 $\eta_2 = \frac{1}{2a_{22}}(x_1 - x_2)$

Όταν το σύστημα κινείται κάτω από ένα από τα 2 normal modes έχουμε:

Σημειωτέον ότι στο πρόβλημα δεν μας δίνονται αρχικές συνθήκες και επομένως δεν χρειάζεται να υπολογίσουμε το β_r ούτε την πλήρη λύση

Δυο όμοια εκκρεμή, το καθένα αποτελούμενο από μια μάζα m εξαρτώμενη από ράβδο αμελητέας μάζας και μήκους l, κρέμονται από βαγονάκι μάζας M, που κινείται σε οριζόντια λεία σιδηροτροχιά.

(a) Na γραφεί η Lagrangian

Η ταχύτητα της μάζας των εκκρεμών είναι:

$$x_i = x + l \sin \theta_i \implies v_i^x = \dot{x} + l \dot{\theta}_i \cos \theta_i$$

$$y_i = -l \cos \theta_i \implies v_i^y = l \dot{\theta}_i \sin \theta_i$$

$$H T θα είναι: T = \frac{1}{2} M \dot{x}^2 + \frac{1}{2} m \left[v_{1x}^2 + v_{1y}^2 + v_{2x}^2 + v_{2y}^2 \right]$$

$$T = \frac{1}{2}M\dot{x}^{2} + \frac{1}{2}m\left[\dot{x}^{2} + l^{2}\dot{\theta}_{1}^{2}\cos^{2}\theta_{1} + 2l\dot{x}\dot{\theta}_{1}\cos\theta_{1} + l^{2}\dot{\theta}_{1}^{2}\sin^{2}\theta_{1} + \dot{x}^{2} + l^{2}\dot{\theta}_{2}^{2}\cos^{2}\theta_{2} + 2l\dot{x}\dot{\theta}_{2}\cos\theta_{2} + l^{2}\dot{\theta}_{2}^{2}\sin^{2}\theta_{2}\right] \Rightarrow$$

$$T = \frac{1}{2}M\dot{x}^{2} + \frac{1}{2}m\left[2\dot{x}^{2} + l^{2}\left(\dot{\theta}_{1}^{2} + \dot{\theta}_{2}^{2}\right) + 2l\dot{x}\left(\dot{\theta}_{1}\cos\theta_{1} + \dot{\theta}_{2}\cos\theta_{2}\right)\right]$$

Για μικρές γωνίες
$$\theta_1$$
 και θ_2 : $\cos \theta_i \simeq 1 - \frac{\theta_i^2}{2} \Rightarrow \cos \theta_i \simeq 1$

Επειδή T περιέχει όρους της μορφής $\dot{x}\dot{\theta}_i^-$ κρατώντας και τον 2° όρο του αναπτύγματος θα είχαμε όρους $\dot{x}\dot{\theta}_i^2$ που είναι πολύ μικροί.

Επομένως:
$$T = \frac{1}{2}M\dot{x}^2 + \frac{1}{2}m\left[2\dot{x}^2 + l^2(\dot{\theta}_1^2 + \dot{\theta}_2^2) + 2l\dot{x}(\dot{\theta}_1 + \dot{\theta}_2)\right]$$
(1)

Η δυναμική ενέργεια του συστήματος προέρχεται από την δυναμική ενέργεια λόγω βαρύτητας για τα 2 εκκρεμή και επομένως γράφουμε:

Επομένως από (1) και (2) η Lagrangian του συστήματος είναι:

$$L = \frac{1}{2} (M + 2m) \dot{x}^2 + \frac{1}{2} m \left[l^2 \left(\dot{\theta}_1^2 + \dot{\theta}_2^2 \right) + 2l \dot{x} \left(\dot{\theta}_1 + \dot{\theta}_2 \right) \right] - \frac{mgl}{2} \left(\theta_1^2 + \theta_2^2 \right)$$

- (β) Ποιες οι ιδιοσυχνότητες ταλάντωσης του συστήματος
 - ightharpoonup Οι ιδιοσυχνότητες θα βρεθούν από τις λύσεις της: $\det \{ [K] [M] \omega^2 \} = 0$

$$\begin{split} & \textbf{Παράδειγμα} - \textbf{βαγονάκι και δυο εκκρεμή} \\ & \textbf{Επίσης:}[M] = \begin{bmatrix} \frac{\partial^2 T}{\partial \dot{\theta}_1^2} & \frac{\partial^2 T}{\partial \dot{\theta}_1 \partial \dot{\theta}_2} & \frac{\partial^2 T}{\partial \dot{\theta}_1 \partial \dot{x}} \\ \frac{\partial^2 T}{\partial \dot{\theta}_2 \partial \dot{\theta}_1} & \frac{\partial^2 T}{\partial \dot{\theta}_2^2} & \frac{\partial^2 T}{\partial \dot{\theta}_2 \partial \dot{x}} \\ \frac{\partial^2 T}{\partial \dot{x} \partial \dot{\theta}_1} & \frac{\partial^2 T}{\partial \dot{x} \partial \dot{\theta}_2} & \frac{\partial^2 T}{\partial \dot{x}^2} \end{bmatrix} \\ \Rightarrow \begin{bmatrix} M \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ml^2 & 0 & ml \\ 0 & ml^2 & ml \\ ml^2 & ml & M+2m \end{bmatrix} \end{aligned}$$

Επομένως η χαρακτηριστική εξίσωση θα γραφεί:

$$\Rightarrow \det \begin{bmatrix} mgl - ml^2 \omega^2 & 0 & -ml\omega^2 \\ 0 & mgl - ml^2 \omega^2 & -ml\omega^2 \\ ml\omega^2 & -ml\omega^2 & -(M+2m)\omega^2 \end{bmatrix} = 0$$

$$\Rightarrow \omega^2 (M+2m) (\omega^2 ml^2 - mgl)^2 - 2(ml\omega^2)^2 (ml^2 \omega^2 - mgl) = 0$$

$$\Rightarrow \omega^2 (\omega^2 l - g) [M\omega^2 l - (M+2m)g] m^2 l^2 = 0$$

Επομένως οι τρεις ιδιοσυχνότητες θα είναι:

$$\omega_1 = 0$$
 $\omega_2 = \sqrt{\frac{g}{l}}$ kal $\omega_3 = \sqrt{\frac{M+2m}{Ml}g}$

- □ (γ) Ποιοι οι κανονικοί τρόποι ταλάντωσης του συστήματος
- ightharpoonup Από την εξίσωση των ιδιοδιανυσμάτων μπορούμε να βρούμε την σχέση που συνδέει τα α_1 : α_2 : α_3 αντικαθιστώντας κάθε τιμή των ω_i που βρήκαμε

$$\left\{ \begin{bmatrix} K \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} M \end{bmatrix} \omega_i^2 \right\} \begin{pmatrix} a_{1i} \\ a_{2i} \\ a_{3i} \end{pmatrix} = 0$$
 όπου $\begin{pmatrix} a_{1i} \\ a_{2i} \\ a_{3i} \end{pmatrix}$ τα ιδιοδιανύσματα που αντιστοιχούν στην συχνότητα ω_i

Επομένως τα σώματα (εκκρεμή) είναι ακίνητα ενώ το βαγονάκι κινείται εκτελώντας απλά μεταφορική κίνηση.

$$\omega^{2} = \omega_{2}^{2} = \frac{g}{l} \implies \begin{pmatrix} mgl - ml^{2}\frac{g}{l} & 0 & -ml\frac{g}{l} \\ 0 & mgl - ml^{2}\frac{g}{l} & -ml\frac{g}{l} \\ 0 & mgl - ml^{2}\frac{g}{l} & -ml\frac{g}{l} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a_{12} \\ a_{22} \\ a_{32} \end{pmatrix} = 0 \Rightarrow$$

$$\frac{\left(0 & 0 & -mg \\ 0 & 0 & -mg \\ -mg - mg & -(2m+M)\frac{g}{l} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a_{12} \\ a_{22} \\ a_{32} \end{pmatrix} = 0 \Rightarrow \begin{cases} a_{12} = w \\ a_{22} = -a_{12} \Rightarrow \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

Επομένως τα σώματα (εκκρεμή) κινούνται σε αντίθετη φάση ενώ το βαγονάκι παραμένει ακίνητο.

$$\omega^{2} = \omega_{3}^{2} = \frac{M + 2m}{Ml} g$$

$$\left(mgl - ml^{2} \frac{(M + 2m)}{Ml} g \right) 0 - ml \frac{(M + 2m)}{Ml} g$$

$$0 mgl - ml^{2} \frac{(M + 2m)}{Ml} g - ml \frac{(M + 2m)}{Ml} g$$

$$-ml \frac{(M + 2m)}{Ml} g - ml \frac{(M + 2m)}{Ml} g$$

$$-(M + 2m) \frac{(M + 2m)}{Ml} g$$

Επομένως για την 3^η ιδιοσυχνότητα, το ιδιοδιάνυσμα είναι:

$$\begin{pmatrix}
1 \\
1 \\
-\frac{2ml}{M+2m}
\end{pmatrix}$$

Τα δυο εκκρεμή κινούνται σε φάση ενώ το βαγονάκι κινείται με αντίθετη φάση Το κέντρο μάζας του συστήματος παραμένει ακίνητο